VALTIOVARAINMINISTERIÖ

HE 307/2018 vp Hallituksen esitys eduskunnalle veropohjan rapautumisen ja voitonsiirron estämiseksi verosopimuksiin toteuttavista toimenpiteistä tehdyn monenvälisen yleissopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi

Neuvotteleva virkamies Minna Ojala
Verojaosto 9.1.2019

Monenkeskinen yleissopimus

- Miksi sopimus on tehty?
  - Veropohjan rapautumista ja voitonsiirtoa koskeva hanke (BEPS-hanke) käynnistyi vuonna 2013 OECD:n julkaisun Adressing Base Erosion and Profit Shifting myötä
    - 15 raporttia, jotka käsittelevät muun muassa korkovähennysrajoitusta, väliyhteisölainsäädäntöä, maakohtaista raportointia ja verosopimusten väärinkäytön ehkäisemistä.
    - Verosopimuksia koskevat muutokset koottu tähän yleissopimukseen.
    - Verosopimuksia koskevat minimistandardit (BEPS-hankkeeseen osallistuneiden oletetaan panevan täytäntöön)
      - Verosopimusten väärinkäytön estämistä koskevat 6 ja 7 artiklat
      - Riidanratkaisun tehostamista koskevat 16 ja 17 artiklat

Monenkeskisen sopimuksen ominaispiirteet

- Monenvälinen sopimus, jolla valtiot voivat mukauttaa kahdenvälisiä verosopimuksia
- Yleissopimus mukauttaa kahdenvälistä verosopimusta, jos
  - Molemmat verosopimuksen osapuolet ovat ilmoittaneet verosopimuksen sopimukseksi, jota haluavat yleissopimuksella mukauttaa ja
  - Verosopimuksen osapuolten yleissopimuksen osalta tekemät valinnat ovat yhteensopivia
- Voidaan luonnehtia menu-sopimukseksi eli yleissopimuksen osapuolet säätelevät varaumin mitä yleissopimuksen määräyksiä haluavat ottaa

Monenkeskisen sopimuksen ominaispiirteet

- Yleissopimus ei muuta verosopimusta suoraan samaan tapaan kuin muutospöytäkirja
  - sovelletaan varsinaisen verosopimuksen rinnalla.
  - yhteensovitus- ja ilmoituslausekkeet määrittävät yleissopimuksen ja verosopimuksen suhteen.
- Varauman vaikutus on pääsääntöisesti symmetrinen.
  - Yhden verosopimusosapuolen tekemä varauma merkitsee sitä, että kahdenvälinen verosopimus ei muutu.
  - Tällöin myöskään verosopimusosapuoli ei voi omalta osaltaan soveltaa yleissopimuksen määräystä kahdenvälisen verosopimuksen sijaan.

Suomen valinnat eli varaumat ja ilmoitukset

- Yleissopimuksen soveltamisalaan esitettävät verosopimukset
  - 70 sopimuskumppania
    - Ulkopuolelle PM-sopimus, Bulgaria, Saksa, Hongkong
  - Yleissopimuksen soveltamisalaan tulossa (tilanne 1.10.2018) 49 sopimuskumppania

Suomen valinnat eli varaumat ja ilmoitukset

- Vähimmäisvaatimukset
  - Yleissopimuksen 6 artikla: verosopimusten johdantokappale
  - Yleissopimuksen 7 artikla: PPT-määräys
  - Yleissopimuksen 16 artikla: keskinäinen sopimusmenettely
  - Yleissopimuksen 17 artikla: siirtohinnoittelun vastaoikaisu
- Valinnaiset määräykset

Suomen valinnat eli varaumat ja ilmoitukset VI osan (välimiesmenettely) osalta

- 18 artikla: Suomi valitsisi välimiesmenettelyä koskevan osan.
  - Suomen lisäksi 27 tehnyt tämän valinnan, näistä 19 olisi soveltamisalan verosopimuksia.
- 19 artikla: Jos asiaa ei toimivaltaisten viranomaisten neuvotteluissa (2 tai 3 vuotta) ratkaistu, asia on verovelvollisen pyynnöstä jätettävä välimiehille.

Suomen valinnat eli varaumat ja ilmoitukset VI osan (välimiesmenettely) osalta

- 19 artikla käsittää varauman, jonka mukaan välimiesmenettelyyn eivät pääse kysymykset, joista jommankumman verosopimusosapuolen tuomioistuin tai hallinnollinen muutoksenhakuelin on jo antanut päätöksen. Suomi ei tekisi tätä varaumaa.
- 23 artikla: välimiesmenettelyn laji: viimeisen tarjouksen menettely (14 sopimuskumppania) tai vapaan harkinnan menettely (5 sopimuskumppania)

Välimiesmenettelyn vapaat varaumat eli 28(2)(a) artikla – Ulkopuolelle rajattaisiin

1. Kumman tahansa verosopimusosapuolen veron välttämisen vastaisten kotimaisten sääntöjen soveltamista koskevat tapaukset.

2. Tuomioistuin on todennut syylliseksi veropetokseen tai muuhun verotusta koskevaan rikokseen kummassa tahansa sopimusvaltiossa.

3. Ei ole kyse kaksinkertaisesta verotuksesta.

4. Verokaudet ennen yleissopimuksen soveltamisen alkamista.

5. Hakemus jo jätetty johonkin EU-menettelyyn.

Lakiehdotus – 3 §

- VM antaisi sopimussarjassa julkaistavan ilmoituksen siitä, että yleissopimus on tullut / tulee voimaan Suomen verosopimuskumppanin osalta.
  - Yleensä monenvälisen sopimuksen voimaantulotietoa muun osapuolen kuin Suomen osalta ei julkaista Suomen virallislähteissä, vaan tieto on saatavilla sopimuksen tallettajalta.
- Verosopimusten ajantasaversiot